

Dayanıqlı sülh üçün unikal şans yaranıb

"Qazaxın Bağanis Ayrım, Aşağı Əskipara, Xeyrimli və Qızılhacılı kəndlərinin sərhəddilərimiz tərəfindən nəzarətə götürülməsi və bu ərazidə delimitasiya prosesində Azərbaycanın bir qarış torpağının da Ermənistanə verilməməsi Prezident İlham Əliyevin prinsipial mövqeyi və qələbəsidir. Dövlət başçısı hələ bu il yanvarın 10-da yerli televiziya kanallarına müsahibəsində bəyan etmişdi ki, "O kəndlər ki, anklav kəndlər deyil, həmin dörd kənd Azərbaycana qeyd-şərtsiz qaytarılmalıdır". Yəni siyasi iradə artıq aydın idi ki, Azərbaycan beynəlxalq hüquqa əsasən özünə məxsus olan bir qarış da olsun torpağı güzəştə getməyəcək".

Bu fikirləri "Azərbaycan" qəzeti nə açıqlamasında Milli Məclisin deputatı Bəhruz Məhərrəmov deyib. Deputat bildirib ki, Vətən müharibəsindəki şanlı zəfərdən sonra Prezident İlham Əliyevin təşəbbüsü ilə başlamış sülh prosesi qarşısında əsas əngəllərin tamamilə aradan qalxdığı bir dövrdə İrəvan məqsədli olaraq texniki detallara fokuslanır, eyni zamanda delimitasiya və demarkasiya prosesinin sülhlə yanaşı, müzakirəsində və şərtləndirilməsində israr edir, xəritələrlə bağlı aydın və sağlam olmayan metodologiyasız populist gedişlərə üstünlük verirdi: "Lakin dövlətimizin başçısı bu proseslərin hər birinə dair aydın və qəti mövqeyini diktə etməklə Ermənistanə reallıqları bir daha başa saldı. Paşinyan iqtidarı tədricən anlamazağa başladı ki, regionda mövcud olan unikal sülh imkanı tarixi şansıdır və bu fürsətin əldən çıxması Ermənistanə yaxşı heç nə vəd etmir. Bu mənada, İrəvanın son zamanlar nümayiş etdirdiyi nisbi pragmatik davranışlar məhz Azərbaycanın yaratdığı reallıqların diktəsidir".

Deputatın sözlərinə görə, Azərbaycan Prezidentinin ardıcıl hərbi-siyasi qələbələrini fonunda Ermənistan və havadarları da yaxşı başa düşürdülər ki, kəndlərimizin geri qaytarılmaması kimi bir məsələ Bakı üçün müzakirə mövzusu belə ola bilməz. Bu mənada, Azərbaycanın yaratdığı hərbi-siyasi reallıqların nəticəsi olan 19 aprel tarixli razılığa müvafiq olaraq hər hansı hərbi məcburetə tədbirlərinə ehtiyac duyulmadan 6,5

kvadratkilometr ərazinin azad edilməsi Müzəffər Ali Baş Komandanın 2020-ci il 10 noyabr kapitulyasiya aktına müvafiq olaraq, Ağdam, Kəlbəcər və Laçın rayonlarının Azərbaycana təhvil verilməsində ehtiva olunan tarixi uğurunun heç də daha asan olmayan bir situasiyada təkrar olunması demək idi.

Bəhruz Məhərrəmov onu da bildirib ki, delimitasiya və demarkasiya uzun sürən çox mürəkkəb bir prosesdir: "Azərbaycanla uzun illər münaqişədə olmuş, 30 il ərazilərimizi işğalda saxlamış Ermənistanla delimitasiya və demarkasiya prosesinin daha çətin keçəcəyi sirr deyil. Bununla bağlı hər iki ölkənin müvafiq qurumlarının iclaslarında məhz Prezident İlham Əliyevin direktivlərinə uyğun müvafiq razılığa gəlinməsi, cəmi bir ay sonra Azərbaycan və Ermənistan arasında delimitasiya işləri nəticəsində 12,7 kilometr uzunluğunda sərhəd xətti müəyyən edilməsi həm də göstərir ki, bu bölgədə lider iradə həm də beynəlxalq hüququn aliliyini təmin edə bilib", - deyər müsahibimiz əlavə edib.

Deputat qeyd edib ki, Prezident 10 may müsahibəsində həm də ifadə etmişdi ki, delimitasiya və demarkasiya prosesi Tovuz-Qazax bölgəsi istiqamətindən - hələ də işğalda qalan kəndlərimizdən başlanmalıdır: "Bu gün reallaşan prosesin digər konseptual önəmi ondan ibarətdir ki, Azərbaycan və Ermənistanın arasında delimitasiyanın və hətta demarkasiyanın məhz ilk olaraq bu istiqamətdə faktiki olaraq yekunlaşması göstərir ki, artıq Er-

mənistan hakimiyyəti Bakının beynəlxalq hüquqa əsaslanan bu mövqeyinin real mahiyyətini başa düşür və nəhayət, üç il yarım sonra Bakının mövqeyinin hüquqi cəhətdən qanuni və ədalətli, praktiki cəhətdən isə səmərəli olmasını, situasiyanın Ermənistan üçün hər hansı formada təhdid yaratmadığını dərk edir. Ümumiyyətlə, reallıqda da kəndlərimizin geri qaytarılması barədə ilkin razılıq elə bir situasiyadır ki, sağlam təfəkkürə malik heç bir subyekt bu prosesdə məğlub görünmür. Daha doğrusu, əgər Ermənistanla hansısa dairələr həmin kəndləri hələ də özünükü hesab edirsə, bu həmin qüvvələrin ciddi məğlubiyətidir. Əksinə, beynəlxalq hüquqa hörmətlə yanaşanlar isə özünün olmayan ərazilərə iddialardan könnüllü surətdə əl çəkərək sağlam iradə nümayiş etdirməklə bu uğurdan pay götürə bilirlər".

Bəhruz Məhərrəmov sonda vurğulayıb ki, Azərbaycan hər hansı formada yeni hərbi gərginlik arzulamır: "Prezidentin siyasi iradəsi ilə beynəlxalq hüququn aliliyi şəraitində Azərbaycan və Ermənistan arasında sərhədlərin delimitasiya və demarkasiyası üzrə aprelin 19-u və mayın 15-də müvafiq komissiyaların səkkiz və doqquzuncu görüşündə əldə olunan nəticə də məhz dayanıqlı sülh və gələcək əməkdaşlıq üçün tarixin heç bir dövründə olmadığı qədər unikal perspektiv yaradıb".

*Nəzrin QAFARZADƏ,
"Azərbaycan"*